

CZY MOJE DZIECKO OSIĄGNEŁO DOJRZAŁOŚĆ SZKOLNĄ?

PORADNIK PRAKTYCZNY

Dzieci tworzą sobie obraz otaczającego świata na podstawie opinii rodziców i najbliższych. Lęki i doświadczenia rodziców mogą mieć ogromne znaczenie dla oczekiwań dzieci wobec szkoły. Dlatego, ważne jest, aby rodzice uświadomili sobie swoje niepokoje i uprzedzenia. Pomocny może być tutaj krótki test składający się z kilku pytań.

TEST PRAKTYCZNY DLA RODZICA

- Jakie miłe, a jakie negatywne wspomnienia wiążesz ze szkołą?
- Czy zdarzały się w szkole sytuacje, których się bałeś?
- W jakich sytuacjach wolałeś być gdzieś indziej, nie w szkole?
- Czy byłeś w stanie spełnić oczekiwania swoich rodziców?
- Czy pamiętasz jeszcze jakieś opinie na swój temat wypowiedane przez nauczycieli?
- Czy przypominasz sobie nauczyciela, który był dla Ciebie wzorem, pomagał w trudnych sytuacjach?
- Jakie nadzieje, a jakie obawy są związane z faktem pójścia Twojego dziecka do szkoły?
- Kiedy byłbyś zadowolony z osiągnięć swojego dziecka?

Wyobrażenie dziecka o szkole składa się z kilku elementów. Jednak najważniejszym źródłem informacji są rodzice, rodzeństwo, przyjaciele i media. Swoją postawą rodzice decydują o tym, jaki obraz o szkole stworzy sobie dziecko i jakie będzie miało nastawienie do nauki. Dzieci doskonale wyczuwają, czy rodzice mają do nich zaufanie i czy wierzą, że dziecko poradzi sobie w szkole.

Rodzicu! Zaufaj swojemu dziecku ☺ - ono pójdzie własną drogą przez etap szkolny, na teraz trudno przewidzieć jaka to będzie droga. Dlatego ważne jest dopytywanie o potrzeby dziecka i reagowanie na nie w różnych formach: wsparcia, pocieszenia, wyciągnięcia konsekwencji lub wprowadzenia pewnej struktury/procedury postępowania.

Obok własnego nastawienia, warto także przemyśleć, jak należy przygotować dziecko do startu w szkole.

KRÓTKI PRZEWODNIK PRZYGOTOWAŃ PRZED PÓJŚCIEM DO SZKOŁY

- Przeanalizuj oferty i foldery informacyjne z przedszkola i szkoły i nawiąż kontakt z wychowawcami i nauczycielami (o ile jest taka możliwość).
- Stawiaj pytania, które Ci nie dają spokoju. Nie ma głupich pytań!
- Włącz dziecko do dyskusji o wyborze szkoły. Ważne jednak, żeby rodzice podejmowali ostateczną decyzję, nie dziecko.
- Nie „podkreślej” emocji dziecka związanych z pójściem do szkoły, jeśli jeszcze decyzja o wyborze szkoły nie zapadła.
- Nie przedstawiaj fałszywego obrazu szkoły. Nie strasz szkołą i nie opowiadaj, że to raj. Pójście do szkoły powinno być wydarzeniem oczekiwanym, ale też oczywistym.
- Nie opowiadaj, że teraz dopiero zacznie się prawdziwe życie, że to koniec dzieciństwa. Dzieci pod takimi ogólnikami mogą sobie wyobrażać przeróżne rzeczy.
- Słuchaj uważnie, o co pyta dziecko, jakie informacje są dla niego ważne.
- Czasami dla dzieci są ważne takie sprawy, których dorośli nie dostrzegają.
- Nie wyposażaj dziecko w wyprawkę szkolną zbyt wcześnie. Przeważnie przed rozpoczęciem roku szkolnego organizowane jest zebranie rodzicielskie, na którym wszystkiego się dowiesz.

TEST PRAKTYCZNY BADAJĄCY PRZYGOTOWANIE DO SZKOŁY

MOTORYCZNOŚĆ I WYCZUCIE WŁASNEGO CIAŁA - FIZYCZNE WARUNKI

- Czy Twoje dziecko porusza się na placu zabaw zręcznie, pewnie i bez lęku?
- Czy potrafi utrzymać równowagę, wspinać się na drabinki/drzewo, nie spada lub nie trzyma się kurczowo poręczy/gałęzi?
- Czy potrafi naśladować ruch (np. skradać się jak Indianin)?
- Czy potrafi rzucać piłką do celu i ją złapać?
- Czy Twoje dziecko lubi ruch i czy dużo biega?
- Czy potrafi trzymać kredkę/mazak/pisak (przy pomocy kciuka i palca wskazującego) i czy podczas rysowania/pisania nie naciska zbyt mocno na kartkę?
- Czy dziecko potrafi kolorować figury i czy nie wychodzi za linię?
- Czy potrafi rozpinąć i zapinać guziki i zamki błyskawiczne?
- Czy potrafi wycinać proste figury?
- Czy reaguje adekwatnie na ból?
- Czy potrafi odnaleźć odpowiednie obiekty na obrazkach?
- Czy potrafi zlokalizować dźwięk, np. tłukącego się naczynia?

MYŚLENIE I JEZYK - KOGNITYWNE WARUNKI

- Czy Twoje dziecko rozumie krótkie historie, czy potrafi je w prosty, ale rzetelny sposób opowiedzieć?
- Czy interesuje się książkami, lubi jak mu się czyta?
- Czy potrafi znaleźć proste związki przyczynowo-skutkowe (np. w historyjkach obrazkowych)?
- Czy potrafi rozpoznawać podstawowe kolory i je nazwać?
- Czy potrafi rozpoznawać podstawowe figury geometryczne i je nazwać?
- Czy interesuje się liczbami i literami? Czy ma ochotę napisać swoje imię?
- Czy potrafi już liczyć i dodawać? (np. w czasie zliczania oczek na kostce do gry)
- Czy potrafi zapamiętać imiona innych dzieci, czy pamięta tekst piosenek lub rymowanek?
- Czy mówi głośno i wyraźnie?
- Czy potrafi wypowiadać się pełnymi zdaniami i opowiadać o zdarzeniach w sposób zrozumiały?
- Czy w czasie majsterkowania, budowania lub malowania wykonuje konsekwentnie zadanie i czy zapamiętuje polecenia?
- Czy jest wytrwałe, nawet gdy coś się nie powiedzie?
- Czy potrafi zająć się jedną sprawą przez ok. 10-15 minut i doprowadzić ją do końca?
- Czy potrafi wykonać zadanie dokładnie i starannie?

EMOCJE I EMPATIA

- Czy dziecko wierzy w siebie i w swoje możliwości?
- Czy potrafi adekwatnie pokazać swoje uczucia?
- Czy Twoje dziecko próbuje poradzić sobie z lękiem?
- Czy potrafi cierpliwie poczekać na coś?
- Czy potrafi znieść rozłąkę z Tobą i przez pewien czas pozostać bez bliskiej osoby?
- Czy jest pewne siebie?

- Czy cieszy się z powodu pójścia do szkoły?
- Czy potrafi bawić się z innymi dziećmi, czy nawiązuje kontakt z rówieśnikami i czy potrafi bronić swojego stanowiska?
- Czy zna zasady współpracy z innymi i czy stosuje się do nich?
- Czy potrafi samodzielnie nawiązać kontakt z innymi dziećmi?
- Czy potrafi rozwiązywać małe konflikty i czy akceptuje rozwiązania innych?

RODZICU!

Test powinien Ci wskazać, w jakich zakresach Twoje dziecko powinno najbardziej skorzystać z pewnych ćwiczeń. Dojrzałość szkolną można wzmacniać przez stosowanie odpowiednich form zabawowych. Nauka poprzez zabawę jest możliwością zdobywania umiejętności, które w szkole będą decydowały o osiągnięciach. Dzieci potrzebują czasu, aby móc się rozwijać.

Zadaniem rodzica jest wspieranie dziecka i dbanie o to, żeby wymagania nie były zbyt niskie, ani zbyt wygórowane. Warto dostrzegać potencjał dziecka, które dziecko w ciągu zaledwie 6 lat. Pozwalać na to, aby dziecko odnajdywało radość w nauce i odkrywało nowe obszary i rozwijało swoją ciekawość poznawczą.

Test może być podstawą do przygotowania się do rozmowy z wychowawcą przedszkola/pedagoga lub psychologa w poradni.

Literatura:

Franke Meinders - Lücking, Suzanne Loy „Czy moje dziecko osiągnęło dojrzałość szkolną?”
Wydawnictwo Jedność,

OPRACOWANIE:

mgr Monika Stęc-Sikorska